

GENOOTSCHAP FLEVO

Geacht lid van het Genootschap Flevo,

In deze 4^e Nieuwsbrief van 2025 aandacht voor de ALV van 2025 en de aansluitende excursie naar het Waterloopbos. Daarnaast informatie over enkele interessante jubilea en andere wetenswaardigheden.

Algemene Ledenvergadering 12 juni 2025

In het Fletcherhotel Marknesse heeft de korte, maar interessante Algemene Ledenvergadering 2025 plaatsgevonden. Er werd wat langer stilgestaan bij de Cornelis Lelylezing van dit en volgend jaar. Dat leverde inspirerende suggesties op. Het beknopte verslag treft u hierbij aan.

Excursie Waterloopbos 12 juni 2025

Aansluitend aan de Algemene Ledenvergadering was een excursie bedacht in het Waterloopbos, eveneens in Marknesse. Onder formidabele weersomstandigheden hebben zij kunnen genieten van een buitengewoon interessante excursie/rondleiding.

Het Genootschap Flevo was met 32 leden redelijk goed vertegenwoordigd. De twee gidsen van natuurmonumenten wisten veel over de historie en de indrukwekkende natuurontwikkelingen te vertellen. Een beknopt verslag van de excursie is eveneens bijgevoegd.

50 jaar Natuurpark Lelystad

De aanleg van het park begon eigenlijk al rond 1970 met de aanplant van bomen die het park omlijsten. Indertijd was nog niet bekend dat er een natuurpark zou worden aangelegd, wel dat de locatie een recreatieve bestemming zou krijgen. In 1974 werd de eerste fase van het park aangelegd; De Kamp. Deze fase is ontworpen door landschapsarchitect Evert Vermeer en is een fraai voorbeeld van de Engelse landschapsstijl met z'n waterplassen, kronkelende paden en speels aangeplante bomen. Na een halve eeuw is het park volwassen geworden en is een rijk natuurgebied ontstaan. In die halve eeuw is veel aandacht gegeven aan soorten die in het wild waren uitgestorven of ernstig bedreigd waren. Dankzij een aantal fokprogramma's voor bijvoorbeeld Przewalskipaarden, wisenten, bevers, otters en ooievaars komen veel van deze soorten weer in het wild voor. Dit bijzonder stuk Flevoland historie is met meer dan honderd foto's vastgelegd in een jubileumboek van Het Flevolandschap: *Oog in oog met wisent, ooievaar en eland; Natuurpark op de zeebodem*. Het boek is voor € 29,90 te koop in het bezoekerscentrum of via de website van uitgeverij Noordboek.

Bron: Natuur dichtbij; Magazine van het Flevolandschap

NUR 410 | 428.ISBN 978 94 6471 368 8 Noordboek

Versterking IJsselmeerdijk

Het project Versterking IJsselmeerdijk is -als deelopgave voor Waterschap Zuiderzeeland- bijna klaar met de planfase. In deze fase heeft het waterschap een voorkeursalternatief gekozen. Dit betekent dat ze een beste optie hebben uitgekozen om verder uit te werken. Overigens kan het waterschap ook een bescheiden jubileum vieren; Zuiderzeeland is 25 jaar geleden ontstaan.

In het noordelijke deel van de dijk is een oplossing bedacht in de vorm van een vooroever. In dit geval is dat een soort dam met openingen, zodat het water kan blijven stromen. Achter deze dam ligt ondiep water en een bufferzone die helpt om zandverlies te voorkomen. Als het niet mogelijk is om een vooroever te maken, kiest het waterschap voor een versterking van de dijk met grond, binnen de dijk of in een

vierkant stuk. In het zuidelijke deel van de dijk wordt onder andere de zetsteen en teenconstructie vervangen, de buitenberm wordt verhoogd en het asfalt op de buitenberm wordt vernieuwd. Dit hele project maakt deel uit van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dat programma zorgt ervoor dat Nederland veilig is tegen hoog water. De IJsselmeerdijk is ongeveer 17 kilometer lang en loopt van de Houtribdijk bij Lelystad naar de Ketelbrug.

De vergeten watersnoodramp

Aan het tijdig verhogen van dijken zijn harde geschiedenislessen vooraf gegaan. Onder andere 200 jaar geleden. In de nacht van 4 op 5 februari, vond één van de grootste watersnoodrampen in het Zuiderzeegebied plaats. Grote delen van Overijssel en Friesland kwamen onder water te staan en er vielen honderden slachtoffers. In die nacht zorgde een noordwesterstorm in combinatie met de stand van de maan voor springtij. De wind duwde het water van de Zuiderzee op naar Overijssel en Friesland en zocht zich uiteindelijk een weg landinwaarts dwars door de dijken heen. De huidige zorgen over de gevolgen van de klimaatverandering en zeespiegelstijging maken deze watersnoodramp weer actueel.

Begin dit jaar is de zesdelige podcastserie 'Waterwolf' van Martin en architectuurhistoricus Marieke van Zanten online gezet. De titel verwijst naar de oude benaming van watersnoodrampen. De bevolking in de 19e eeuw zag het verwoestende water als een roofdier, een vreter van het land. In onderstaande link kan naar Spotify of Apple Podcasts worden doorgelinkt om die serie te beluisteren.

<https://overijsselacademie.nl/podcast-waterwolf-de-stormvloed-van-1825/>

50 jaar Houtribdijk

De Houtribdijk tussen Lelystad en Enkhuizen bestaat 50 jaar. In een zomerserie van Omroep Flevoland wordt het bijzondere verhaal achter de dijk verteld, over de bijbehorende sluizen en de polder die er nooit kwam: de Markerwaard. Toenmalige studenten en ontwerpers als Herman Groen, Theo Vermeulen en Kees Tilma komen hierin uitgebreid aan het woord.

Na jaren van baggeren en keien leggen werd de dijk tussen Enkhuizen en Lelystad op 4 september 1975 gedicht. Het project werd aangelegd onder de naam Houtribdijk, vernoemd naar de nabijgelegen zandbank Houtrib.

De dienst Zuiderzeewerken, het latere Rijkswaterstaat, legde niet alleen de dijk aan, maar bouwde ook aan weerskanten van de dijk een sluizencomplex. Dit alles gebeurde ter voorbereiding van de inpoldering van de Markerwaard, een onderdeel van het plan 'Zuiderzeewerken' van ingenieur Cornelis Lely uit 1891. Door dit plan zijn ook de Afsluitdijk, de Wieringermeerpolder, de Noordoostpolder en Oostelijk en Zuidelijk Flevoland ontstaan. De belangrijkste reden voor de droogmakerij, zoals het toen werd genoemd, was landaanwinning. Ook speelde bescherming van steden als Amsterdam, Hoorn en Enkhuizen tegen het opstuwend water een rol.

In museum Batavialand in Lelystad liggen landkaarten van rond 1860, waarop de Markerwaard al lijkt te bestaan. Op latere kaarten kun je plannen zien voor maar liefst vier grote steden in de Markerwaard, en zelfs een luchthaven. Maar er waren ook andere varianten. Bijvoorbeeld een plan waar de Markerwaard bijna helemaal uit landbouwgrond bestaat. En er is een variant met alleen ruimte voor een natuurgebied met een groot bos.

Bron: Omroep Flevoland

Met vriendelijke groet,

Rob van der Schans, secretaris